

Dues mirades

Bàlsam de pau

JOSEP MARIA **Fonalleras**

Massabent, per l'article de l'**Emma**, que dues de les famílies que han viscut la tragèdia d'aquests dies a Israel i a Palestina s'han comunicat entre elles per transmetre's un condol que va més enllà de les paraules. És el que la meua companya qualifica com «el silenci del dolor». Les circumstàncies en què s'han produït les dues últimes accions de violència en aquesta terra d'història, tradició, rancúnia i eixordadora lluita per la supervivència, han estat especialment sagnants, al marge del que en podríem dir els canals oficials. La defensa de la posició palestina –com han deixat clar, aquests dies, uns quants soldats israelians, tips de tant de terror establert i de tanta ignomínia sistemàtica – neix d'una simple constata-

ció: és el poder omnímode i omnipresent d'un Estat el que s'enfronta a una població que veu minvats els drets elementals amb un rigor i una constància que no són fruit de l'apassionament de l'instant sinó de la pràctica dissenyada en un despatx de comandament.

Que això quedi clar. Però també és menyspreable el segrest executat des de la boscuria i la permanent amenaça d'emboscada. La mort que assetja a cada moment. I ho és, per descomptat, el crim execrable, aquesta persona cremada viva, aquest nen. Fúria contra fúria, venjança atàvica.

Estic amb l'**Emma**. Davant l'esgarip de l'odi, la lenta persistència del silenci que converteix el dolor no pas en sageta sinó en bàlsam de pau. ≡

Ull per ull

EMMA **Riverola**

Ull per ull, va dir un déu antic. Ull per ull, diu l'odi més vell, el més nou, la joia dels poderosos. El sentiment que converteix els febles en víctimes o botxins. Tres adolescents israelians van ser segrestats i assassinats a Cisjordània. En venjança, ultradretans jueus van apunyalat i van cremar viu un adolescent palestí. Els quatre nois van morir en mans d'aquells que converteixen les paraules en acer i transformen les arengues en armes que maten. La mà que va desfermar la bogeria va ser impulsada per sermons i mítings, excitada per estratègies de conquesta.

Ull per ull, diuen les veus antigues, les d'aquells que es mantenen enquistats en la venjança. Pe-

rò per sobre del rancor i el càstig, hi ha el silenci del dolor. El crit mut dels que solament volen viure en pau, dels que es neguen a ser presoners de l'odi. Les famílies del jove israelià **Naftali Fraenkel** i de l'adolescent palestí **Mohammed Abu Khdeir**, tots dos assassinats en aquest espiral de l'horror, s'han posat en contacte i s'han transmès mútuament el condol. Ells són conscients que un nen assassinat no és mai l'enemic. Saben que en les llàgrimes vessades per les dues famílies i compartides en un gest d'immensa generositat hi ha l'únic germen de la pau i l'alliberament. Els seus fills no poden ser màrtirs per a la guerra, sinó un instrument de l'amor i el perdó. Una mordassa per als crits de l'odi. ≡

Petit observatori

JOSEP MARIA **Espinàs**

¿Nosaltres premiem els sants?

Magrada que EL PERIÓDICO, a més d'una informació que pot tenir un interès general, també aculli algunes notícies que objectivament potser no són importants però que –parlo com a lector– em diverteixen i em descobreixen alguns aspectes sorprenents de la condició humana. En aquest cas, de la condició espanyola.

¿Vostès podien imaginar-se que Nuestra Señora María Santísima del Amor fos mereixedora de ser condecorada amb la medalla al mèrit policial? Entenc que alguns membres de la policia –com del món industrial, literari, esportiu...– hagin estat distingits amb una condecoració o medalla, però tractar la Mare de Déu com si fos una ciutadana d'aquest país... **Mayka Navarro** explica que dues associacions laiques que estan en contra d'aquesta distinció han presentat una demanda. L'allegació és que la jutge no té competència objectiva per al coneixement de la causa i que aquesta Nuestra Señora María Santísima

Té gràcia que s'hagi d'afirmar que la Mare de Déu «no és una persona»

del Amor «no és una funcionària». Evidentment, no ho és. I si no ho interpreto malament, s'ha decidit que la vista de la causa sigui ajornada. I em quedo atònit quan llegeixo que hi ha precedents –fins i tot socialistes– d'imatges religioses condecorades.

Té gràcia que s'hagi d'afirmar que aquesta Mare de Déu «no és una persona». I que no es pot dir que hagi estat morta ni mutilada en acte de servei. Aquella noia anomenada **Maria**, jueva, triada per Déu per infantar **Jesucrist**, ha estat reclamada per una gran quantitat de pobles i ciutats, i a cada lloc l'han batejat amb un apel·latiu diferent. No ens ha d'estranyar. En general, els humans no som gaire sobris al tractar les coses divines. Els catòlics, especialment, han tendit a la creativitat ornamental i a traduir en formes físiques allò que és, per definició, espiritual. Però concedir a una Mare de Déu la medalla al mèrit policial... ¿Quan se li concedirà la del mèrit administratiu, la del mèrit informàtic, la del mèrit futbolístic quan es guanyi una Lliga...? ≡

El dret a l'oci educatiu

Vacances per a rics i per a pobres

Cal vetllar perquè les colònies i els campaments no esdevinguin un producte de luxe

CARLES **Barba**

Fa un parell de setmanes que es van iniciar les vacances escolars, un llarguíssim període fins al retorn a l'escola. Vuitantassis dies, dotze setmanes. Tres mesos, una quarta part de l'any. Una immensitat. Cada vegada hi ha un nombre més gran de famílies conscients que aquest període té unes possibilitats educatives enormes i que no només es tracta de *solucionar* el problema de què fem amb els fills, ja sigui amb el *recurs dels avis o del poble*, sinó que es tracta de buscar el millor per a ells i el seu desenvolupament.

El problema de fons és que el finançament de les activitats de lleure a l'estiu depèn del pressupost familiar i, per tant, el seu accés està limitat, o directament vetat, per a una gran part de la població. El Síndic de Greuges, **Rafael Ribó**, ho advertia el passat sis de juny en un extens i contundent informe presentat al Parlament de Catalunya sobre el dret al lleure educatiu dels infants, acompanyat de les entitats que treballem en l'àmbit de l'educació en el lleure i l'esport a Catalunya. Aquest dret no està garantit per a molts infants.

L'informe recorda que l'article 31 de la Convenció Internacional sobre els Drets dels Infants, que enguany celebra el 25è aniversari, es-

tableix el dret al joc, el lleure i l'esport dels infants. També assenyalava que tant l'Estatut de Catalunya com les lleis d'educació i d'infància de Catalunya incorporen l'obligació dels poders públics tant per establir les condicions de qualitat en què s'han de desenvolupar les activitats com per garantir-ne l'accés de tota la infància del país.

Ribó ha explicat aquests dies que diversos estudis de referència, d'àmbit local i internacional, i les opinions dels experts indiquen la importància educativa del lleure. Que l'educació no és exclusivament allò que passa a l'aula i que els espais no curriculars, tant dins com fora de l'escola, són decisius en el creixement, l'aprenentatge i l'educació dels infants. Paradoxalment, la major part de recursos i de polítiques públiques se centren en el que passa dins l'aula.

EL SÍNDIC ha recordat que els poders públics tenen l'obligació de garantir-ne l'accés de tothom i ha emplaçat les administracions a prendre bona nota d'aquest fet. L'informe acaba amb un paquet de recomanacions per desplegar estratègies i d'aquesta manera garantir la qualitat i l'equitat en l'accés al lleure per a tots els infants.

Però l'informe del Síndic destaca una cosa encara més greu. Avui,

NUALART

més encara amb la crisi, és en el terreny del lleure on es produeixen les desigualtats més destacades. En aquest espai s'està generant una nova dualitat i una nova esclatxa social entre els infants.

Els infants socialment afavorits tendeixen a participar més en les activitats de lleure. L'informe constata que, per classe social, la distància en la participació en les activitats extraescolars entre els grups ocupacionals més ben posicionats i els menys ben posicionats és de més de 30 punts percentuals.

EN EL CAS de l'estiu, ho estem constatant, atès el volum i el cost de l'activitat aquesta esclatxa encara es fa més profunda i es consolida una nova tendència: hi ha vacances per a rics i vacances per a pobres.

Com és conegut, les adminis-

tracions públiques i moltes entitats com la Fundació Catalana de l'Esplai (Fundesplai) hem activat nous dispositius per tal de donar resposta a les noves necessitats, algunes d'elles especialment per atendre les alimentàries bàsiques. Campanyes i estratègies per a garantir l'accés de tothom.

PERÒ ENS TROBEM amb la paradoxa que determinades polítiques públiques, amb la voluntat de facilitar l'equitat, generen efectes contraris i fomenten i consoliden espais de desigualtat. S'ha generalitzat, per exemple, la pràctica en molts ajuntaments d'atorgar beques per als casals d'estiu i denegar alhora les de colònies o campaments, amb l'argument de l'eficiència econòmica.

La conseqüència és que els infants de famílies que es troben en situació precària no van de colònies, mentre que els que es troben en una situació benestant tindran l'experiència educativa de conviure i gaudir d'un nou entorn natural i unes activitats impossibles a la ciutat.

Curiosament, els campaments i les colònies s'han convertit en un producte de luxe. Comença a ser massa freqüent que, en un mateix grup, hi hagi companys que es quedin al casal i altres que marxïn de colònies, de campaments o d'intercanvi. Cal estar atents a l'hora d'aplicar les polítiques socials de no generar nous guetos i consolidar les desigualtats. ≡

Vicepresident de la Fundació Catalana de l'Esplai (Fundesplai).